

Sygn. akt IV CO 19/09

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący)

SSN Antoni Górski (sprawozdawca)

SSN Marek Sychowicz

Protokolant Bogumiła Gruszka

w sprawie ze skargi powoda

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Okręgowego w T.

z dnia 11 marca 2004 r., sygn. akt [...]

w sprawie z powództwa K.G.

przeciwko Skarbowi Państwa - Centrum Szkolenia A.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej

w dniu 12 sierpnia 2009 r.,

**odrzuca skargę;
odstępuje od obciążenia powoda kosztami zastępstwa
prawnego na rzecz strony pozwanej.**

Uzasadnienie

Powód wniósł skargę „o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 11 marca 2004 r. w sprawie [...]”, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 września 2006 r., SK 14/05, w którym uznano za niezgodny z Konstytucją art. 442 § 1 zd. drugie k.c. w części pozbawiającej pokrzywdzonego możliwości dochodzenia odszkodowania za szkodę na osobie, która ujawniła się po upływie lat dziesięciu od wystąpienia zdarzenia wyrządzającego szkodę.

Pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Prokuratorię Generalną wnosił o odrzucenie skargi bądź o jej oddalenie na koszt skarżącego się.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uwzględniając okoliczność, że wyrok Sądu Okręgowego poddawany był najpierw kontroli apelacyjnej, a potem kasacyjnej, ograniczenie się przez powoda we wniosku skargi tylko do zaskarżenia rozstrzygnięcia Sądu I-ej Instancji było, na co trafnie zwraca się uwagę w odpowiedzi na skargę, nieprawidłowe i - formalnie rzecz biorąc - tylko z tej przyczyny skargę o wznowienie należałoby odrzucić, jako niedopuszczalną.

Gdyby nawet jednak podejść do tej kwestii bardziej liberalnie i przyjąć, że skarga dotyczy w istocie także rozstrzygnięcia Sądu Kasacyjnego, podlega ona odrzuceniu, jako spóźniona.

Zgodnie z art. 407 § 2 zd. 1 k.p.c., w sytuacji określonej w art.401¹ k.p.c., skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. W związku z tym powstała wątpliwość, od jakiego momentu liczyć ten termin w sytuacji, takiej jak w niniejszej sprawie, kiedy Trybunał odracza datę utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnego przepisu (w sprawie SK odroczonego ten termin do 31 grudnia 2007 r.). Wątpliwość tę wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 stycznia 2009 r., V CZ 93/08, przyjmując, że dniem wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego jest wtedy określony w tym orzeczeniu termin utraty przez akt normatywny mocy obowiązującej, a nie dzień promulgacji takiego orzeczenia Trybunału w Dzienniku Urzędowym. W sprawie niniejszej kwestia związana z określeniem terminu

wniesienia skargi o wznowienie postępowania uległa dalszej komplikacji, gdyż z dniem 10 sierpnia 2007 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 80, poz. 538), która zmienia treść art. 442 § 1 k.c., dostosowując ją - zgodnie ze wskazaniem Trybunału - do wymogów Konstytucji. W tej sytuacji powstaje problem czy termin trzymiesięczny do wniesienia skargi liczy się w dalszym ciągu od upływu okresu odroczenia wejścia w życie wyroku Trybunału, czy od wejścia w życie ustawy, dostosowującej stan prawny do wymogów konstytucyjnych określonych przez Trybunał.

W orzecznictwie sądowym opowiedziano się za drugim z tych stanowisk. W postanowieniu z dnia 11 kwietnia 2006 r., I CO 23/05, niepubl., Sąd Najwyższy wyjaśnił, że w sytuacji, gdy przed upływem terminu określonego w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego, z upływem którego ma utracić moc obowiązującą przepis uznany za niezgodny z Konstytucją, został on zmieniony przez nadanie mu brzmienia zgodnego z Konstytucją, przewidziany w art. 407 § 2 k.p.c. termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania biegnie od dnia wejścia w życie zmienionego przepisu. Za tym poglądem opowiedział się Sąd Najwyższy także w uzasadnieniach postanowień z dnia 11 kwietnia 2006 r., I CO 2/06 oraz z dnia 29 stycznia 2009 r., V CZ 93/08, niepubl. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę opowiada się również za tym stanowiskiem, a ponieważ skarga o wznowienie postępowania została wniesiona 30 stycznia 2008 r., a więc po upływie trzech miesięcy od wejścia w życie ustawy zmieniającej art. 442 k.c., należało ją odrzucić, jako spóźnioną (art. 410 § 1 k.p.c.).

Uwzględniając charakter sprawy oraz trudną sytuację materialną i osobistą powoda, na mocy art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania go kosztami zastępstwa prawnego na rzecz pozwanego w niniejszym postępowaniu.